**Inspraaktekst Grondwateroverlast | Toine van Gaal | 26-02-2025**

Geachte raadsleden,

Dank voor deze spreektijd. Wij waarderen het zeer dat raadsleden van CDA, Partij van de Arbeid en Partij voor de Dieren onze zaak hebben geagendeerd. Dit gebeurde na de teleurstellende conclusies die aan het onlangs gepubliceerde onderzoeksrapport van Royal Haskoning naar de grondwateroverlast werden verbonden.

Ik sta hier als gedupeerde inwoner van Hees en als voorzitter van de focusgroep Toekomst zwembadterrein West van Vereniging Dorpsbelang Hees. Daarnaast ben ik al een tijd bezig met de opleiding tot vrijwillig windmolenaar. Toen ik mijn instructeur laatst vertelde over onze grondwaterproblematiek in Nijmegen-West had hij een even ouderwetse als simpele oplossing: zet er gewoon een molen neer. Daar had ik zelf nog niet aan gedacht. Als de gemeente hiervoor kiest, ben ik dan ook gaarne bereid om onze wijk droog te malen. (En u krijgt desgewenst ook buiten de Open Monumentendagen een gratis rondleiding.) Ik heb er ook andere ideeën over.

Allereerst spreek ik op deze plaats nogmaals de teleurstelling uit namens de gedupeerden. De gemeente legt de oplossing van de problemen eenzijdig bij ons. Door een gebrek aan middelen, kennis en tijd is het voor ons als burgers vrijwel onmogelijk om causale verbanden tussen beleid en grondwateroverlast juridisch aan te tonen, terwijl ook structurele oplossingen van de problematiek buiten ons bereik liggen. Het waterdicht maken van kelders is pleisters plakken voor de korte termijn. Het veranderende klimaat met heftigere buien en een grotere neerslaghoeveelheden zal de situatie niet gunstiger maken. Integendeel. Wij blijven daarom pleiten voor een duurzame aanpak van de ontstane situatie.

Ik wil drie punten in het bijzonder onder de aandacht brengen.

1. Maak gebruik van de unieke kans die zich aandient bij de herontwikkeling van zwembadterrein West door een drainagesysteem aan te leggen dat de kelders en in de toekomst mogelijk ook de kruipruimtes in Nijmegen-West droog houdt. Op de bewonersavond van 30 januari is aangegeven dat het aanpassen van het rioolstelsel een stuk goedkoper is als dit wordt gecombineerd met andere ontwikkelingen. In 2028 dient zich hiervoor een uitstekende gelegenheid aan als Sportfondsenbad Nijmegen West sluit. Onze focusgroep denkt daar graag over mee met de gemeente.

2. Stap af van een generiek gemeentelijk beleid als het gaat om maatregelen rondom hemelwaterafvoer en grondwater. Diversifieer beleid op basis van specifieke kenmerken, zoals het feit dat bepaalde delen van de stad laaggelegen zijn. Houd daarbij ook rekening met de verschillen tussen het natte en droge seizoen die een vast onderdeel van ons nieuwe klimaat lijken te worden. Houd water vast als de omstandigheden daarom vragen en als het veilig kan, maar voer het af wanneer overlast dreigt te ontstaan.

3. Ten slotte heb ik een opmerking van algemene aard naar aanleiding van de bewonersavond van 30 januari jongstleden. Alleen de gemeente kreeg ruim de tijd (1 uur) om haar standpunt van alle kanten en door alle partijen uit te leggen. Na de pauze was er vervolgens een forum om vragen te beantwoorden of daarop te reageren. Het gevolg was een scala aan vragen. De diversiteit die dat oplevert, is een ideale positie voor de gemeente.

Waar eenduidigheid ontbreekt, moet zij wel beslissen. Waarom is voor de bewoners niet eenzelfde positie gecreëerd als voor de gemeente?

Heikele onderwerpen zijn nu vermeden. De 2 meter onder het maaiveld voor bestaande bebouwing is ondanks veelvuldig aandringen van de klankbordgroep niet benoemd. De toegezegde presentatie is pas enkele dagen geleden op Mijnwijkplan geplaatst. Burgers worden niet gefaciliteerd bij het indienen van een schadeclaim bij RWS.

Wél zien we in een recente peiling van het stadspanel dat daarin al genoemd wordt dat heftige regenval of een te hoog peil van de rivier de oorzaken van een hoge grondwaterstand kunnen zijn. Wél zien we in de recente gebiedsuitwerking voor Nijmegen-Nieuw-West dat droge kelders de eigen verantwoordelijkheid zijn van inwoners. Wél zien we dat de gemeente het tijdelijk gepauzeerde hemelwaterinfiltratiebeleid direct hervat, ook in onze wijken, terwijl dit eenzijdig op droogte en overbelasting van het rioolstelsel is gericht en geen rekening houdt met het cumulatieve effect dat hierdoor optreedt, zeker op de langere termijn. Het lijkt er eerder op dat de loketfunctie wordt gebruikt om overheden onderling te beschermen, niet om burgers te faciliteren. Ons verzoek om het waterschap eerder te betrekken is afgewezen.

Als de gemeente burgerparticipatie inderdaad een warm hart toedraagt, is luisteren en daar vervolgens naar acteren onontbeerlijk. Dit raakt aan alle ontwikkelingen die binnen de gemeente spelen en geldt dus niet alleen voor ons.

Wij willen dringend met u in gesprek over deze zaken.